

Cuprins

Partea întâi

Rău roșu și negru

Capitolul unu	11
Capitolul doi	15
Capitolul trei	18
Capitolul patru	23
Capitolul cinci	27

Partea a doua

Lupta pentru viață

Capitolul șase	43
Capitolul șapte	49
Capitolul opt	53
Capitolul nouă	61
Capitolul zece	64

Partea a treia

Bărbați în război și moartea societății

Capitolul unsprezece	73
Capitolul doisprezece	83

Partea a patra

Stingerea unei rase mărețe și mărirea și coruperea americanilor

Capitolul treisprezece	101
Capitolul paisprezece	108
Capitolul cincisprezece	114
Capitolul șaisprezece	120

ERNEST HEMINGWAY

PUHOAIELE PRIMĂVERII

O scriere romantică
în onoarea stingerii unei rase mărețe

Traducere din limba engleză de Dan Sociu

POLIROM
2014

— Deci te-ai întors, spuse Mandy. Bucătarul a zis că ai dispărut în noapte.

Chelnerița cea vîrstnică se uită la Mandy cu ochi strălucitori și îi spuse cu o voce calmă și un timbru mai profund, mai bogat:

— Acum săntem soț și soție. Tot mai ne-am căsătorit. Ce-ai vrea să mâninci la cină, Scripps, dragule?

— Nu știu, răspunse Scripps.

Se simțea vag neliniștit. Ceva se răscolea în el.

— Poate c-ai mîncat destulă fasole, dragă Scripps, spuse chelnerița cea vîrstnică, acum soția lui.

Tobosarul își ridică privirea din ziar. Scripps observă că era *Detroit News*. Era un ziar bun.

— Citești un ziar bun, îi spuse Scripps.

— *The News* e un ziar bun, spuse tobosarul. Voi doi sănți în luna de miere?

— Da, spuse doamna Scripps. Acum săntem soț și soție.

— Da, spuse tobosarul, e un lucru bun. Și eu săn căsătorit.

— Ești? întrebă Scripps. Soția mea m-a lăsat. Asta s-a întâmplat în Mancelona.

— Hai să nu mai vorbim despre asta, Scripps, dragule, spuse doamna Scripps. Ai spus povestea de prea multe ori.

— Da, dragă, fu de acord Scripps.

Intr-un mod neclar, simțea că n-are incredere în el însuși. Ceva, undeva, se răscolea înăuntrul lui.

Se uită la chelnerița numită Mandy, ce stătea acolo, robustă și de o vigoare adorabilă, în șorțul ei alb, proaspăt apretat. Îi privi mîinile sănătoase, calme, mîini vrednice, care indeplineau sarcinile ei de chelneriță.

— Încearcă un cotlet cu piure, sugeră tobosarul. Fac cotlete bune aici.

— Ai vrea aşa ceva, dragă? o întrebă Scripps pe soția lui.

— Mă mulțumesc cu un castron de lapte și niște biscuiți, spuse mai vîrstnică doamnă Scripps. Dar tu ia-ți ce vrei, dragă.

— Uite biscuiții și laptele tău, Diana, spuse Mandy și le așeză pe blat. Doriți un cotlet, domnule?

— Da, spuse Scripps.

Ceva se răscoli din nou în el.

— Bine făcut sau în singe?

— În singe, te rog.

Chelnerița se întoarse și strigă prin ferestruică:

— Un os cărnos! Și lasă-l în singe!

— Mulțumesc, spuse Scripps.

O privi îndelung pe Mandy. Avea darul vorbirii plastice fata aia. S-ar putea ca același dar să-l fi atras în primul rînd la soția lui actuală. Asta și trecutul ei ciudat. Anglia, Ținutul Lacurilor. Scripps plimbîndu-se cu Wordsworth prin Ținutul Lacurilor. Un cîmp cu narcise aurii. Vîntul suflind la Windermere. În depărtare, un căprior în poziție de luptă. Ah, asta era mai departe, spre nord, în

Scoția. Erau o rasă dură scoțienii săia, cu lăcașurile lor din munți. Harry Lauder și pipa lui. Muntenii în Marele Război. De ce nu fusese și el, Scripps, în război? Aici gagiul săla, Yogi Johnson, fi era superior. Războiul ar fi însemnat atât de mult pentru el – pentru Scripps! De ce nu s-a dus? De ce n-a auzit la timp de război? Poate că era prea bătrân. Dar uite la generalul săla francez bătrân, Joffre! În mod sigur era mai tânăr decât generalul săla bătrân. Generalul Foch rugindu-se pentru victorie. Trupele franceze în genunchi, însirate pe Chemin de Dames și rugindu-se pentru victorie. Nemții cu al lor „*Gott mit uns*”. Ce bătaie de joc! Sigur nu era mai în vîrstă decât generalul săla, Foch. Se întreba și el.

Mandy, chelnerița, fi așeză în față cotletul și piureul. Cînd puse farfuria jos, pentru o clipă mîinile li se atinseră. Scripps simți un fiorizar trecind prin el. Avea toată viața înainte. Nu era bătrân. De ce acum nu mai erau războaie? Poate că erau. Bărbații luptau în China, chinezii, chinezii se omorau între ei. Pentru ce? se întrebă Scripps. La urma urmei, ce însemnau toate acestea?

Mandy, chelnerița cea planturoasă, se aplecă spre el.

— Auzi, fi spuse ea, ți-am pomenit vreodată de ultimele vorbe ale lui Henry James?

— Zău aşa, dragă Mandy! spuse doamna Scripps. Ai tot spus povestea aia.

— Hai să-o auzim, spuse Scripps. Sunt foarte interesat de Henry James.

Henry James, Henry James. Tipul său care a plecat din țara lui ca să trăiască în Anglia, printre englezi. De ce o făcuse? De ce plecase din America? Rădăcinile lui nu erau aici? Fratele lui William. Boston. Pragmatismul. Universitatea Harvard. Bătrînul John Harvard, cu catarame de argint la ghete. Charley Brickley. Eddie Mahan. Unde erau ei acum?

— Păi, începu Mandy, pe patul de moarte Henry James a devenit supus al Coroanei. Imediat ce a auzit regele că Henry James devenise supus al Coroanei, i-a trimis cea mai înaltă distincție pe care i-o putea acorda: Ordinul de Merit.

— O.M.-ul, explică bătrâna chelneriță.

— Åsta era, spuse chelneriță. Profesorii Gosse și Saintsbury au venit împreună cu cel care i-a adus decorația. Henry James stătea pe patul de moarte, cu ochii închiși. Pe o masă, lîngă pat, ardea o singură luminare. Infirmiera le-a dat voie să se apropie de pat și ei i-au pus panglica decorăției în jurul gâtului. Decorația zacea peste cearșaf, pe pieptul lui Henry James. Profesorii Gosse și Saintsbury s-au aplecat și i-au netezit panglica. Henry James n-a deschis ochii nici o clipă. Infirmiera le-a spus să plece și ei au plecat. După ce au plecat, Henry James i-a vorbit infirmierei. Dar nu a deschis nici o clipă ochii. „Soră”, i-a spus

Henry James, „stinge luminarea și scutește-mă de jenă”. Acestea au fost ultimele lui cuvinte.

— James era scriitor, nu glumă, spuse Scripps O'Neil.

Se simțea emoționat într-un fel ciudat de poveste.

— N-o spui tot timpul la fel, fi zise doamna Scripps lui Mandy.

În ochii lui Mandy apăruseră lacrimi.

— Tin mult la Henry James, spuse ea.

— Care era problema lui James? întrebă toboșarul. America nu era destul de bună pentru el?

Scripps O'Neil se gîndeau la Mandy, chelnerița. Ce trecut trebuie să fi avut și fata aia! Ce tezaur de anecdotă! Un tip ar ajunge departe cu o asemenea femeie îngă el! Mîngîie pasărea de pe tejghea. Pasărea fi ciuguli un deget. Oare era un uliu? Sau, poate, un șoim din Michigan, unde se cresc șoimi. Sau, poate, era un măcăleandru? O pasăre care scormonește după viermele cel mai bleg pe o pajiște verde? Se întreba și el.

— Cum fi zici păsării tale? întrebă toboșarul.

— Nu i-am pus încă un nume. Tu cum i-ai zice?

— De ce nu i-ai spune Ariel? întrebă Mandy.

— Sau Puck, interveni doamna Scripps.

— Ce-i aia? întrebă toboșarul.

— E un personaj shakespearean, explică Mandy.

— Ah, dă-i totuși păsării o sansă.

— Tu cum i-ai zice? îl întrebă din nou Scripps pe toboșar.

— Nu-i un papagal, nu? întrebă toboşarul. Dacă ar fi fost papagal, i-ai fi putut zice Polly.

— E un personaj în *Opera cerşetorului căruia* îi zice Polly, explică Mandy.

Scripps căzu pe gînduri. Poate că pasarea aia era un papagal. Un papagal fugit dintr-o casă confortabilă, întreținută de o fată bătrînă. Solul necultivat al unei virgine din New England.

— Mai bine așteaptă să vezi ce devine, îl sfătuiește toboşarul. Ai timp berechet să-i pui un nume.

Toboşarul ăsta avea idei rezonabile. El, Scripps, nici măcar nu știa ce sex avea pasarea. Dacă era o pasare băiat sau o pasare fată.

— Așteaptă să vezi dacă face ouă, sugeră toboşarul.

Scripps îl privi în ochi. Tipul rostise cu voce tare gîndurile neauzite ale lui Scripps.

— Te pricepi la multe, toboșare, îi zise el.

— Mda, admise modest toboşarul, n-am bătut degeaba la tobe atîția ani.

— Corect, prietene, îi spuse Scripps.

— Ai o pasare faină, frate, îi zise toboşarul. N-o să-ți vină ușor să renunți la ea.

Scripps știa că aşa e. Ah, toboșarii ăștia se pricep la multe! După cit bat, în lung și în lat, această Americă măreată a noastră! Toboșarii ăștia căscau bine ochii. Nu erau ei proști.

— Ascultă, spuse toboşarul.